

V Bruseli 15. novembra 2018
(OR. en)

13949/18

AUDIO 97
CULT 138
DIGIT 220
COMPET 745
FISC 442
PI 156
EDUC 405

POZNÁMKA

Od: Generálny sekretariát Rady
Komu: Rada

Č. predch. dok.: 13923/18 AUDIO 94 CULT 134 DIGIT 219 COMPET 738 FISC 438 PI 154
EDUC 396

Predmet: Návrh záverov Rady o posilnení európskeho obsahu v digitálnom
hospodárstve
– prijatie

Výbor stálych predstaviteľov na zasadnutí 14. novembra 2018 skonštatoval, že sa dosiahla
jednomyseľná dohoda o uvedených záveroch Rady.

Rada sa preto vyzýva, aby prijala závery na základe znenia uvedeného v prílohe a následne ich
zaslala na uverejnenie v úradnom vestníku.

Návrh

Závery Rady o posilnení európskeho obsahu v digitálnom hospodárstve

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

pripomínajúc politické súvislosti tejto otázky, ktoré sa uvádzajú v prílohe¹,

UZNÁVA, ŽE:

1. odvetvie tvorby obsahu a odvetvie jeho šírenia, ktoré zahŕňajú obsah a diela z médií (audiovizuálny, tlačový a online obsah), ako aj ostatné kultúrne a tvorivé odvetvia sú základnými piliermi európskeho sociálneho a hospodárskeho rozvoja. Kvalita a rozmanitosť európskeho obsahu sú neoddeliteľnou súčasťou európskej identity a sú potrebné pre demokraciu a sociálne začlenenie, ako aj pre dynamické a konkurencieschopné európske médiá a kultúrny a kreatívny priemysel. Tieto odvetvia tiež posilňujú mäkkú moc Európy vo svete. Majú vplyv aj na iné odvetvia a podporujú inováciu, tvorivosť a bohatstvo v iných oblastiach;
2. digitálne a online technológie sú obrovskou príležitosťou rozvíjať novú éru európskej tvorivosti. Okrem toho poskytujú možnosť zlepšiť prístup k európskemu kultúrnemu obsahu a chrániť, podporovať a šíriť naše európske kultúrne dedičstvo, napríklad využívaním virtuálnej reality. Digitálne technológie umožňujú všetkým aktérom získať nové zručnosti a znalosti, vyvíjať nové služby, produkty a trhy a oslovovať nové publikum. Online platformy, predovšetkým sociálne médiá a platformy na zdieľanie videí, poskytujú nespočetným používateľom v Európskej únii a na celom svete prístup k ohromnej škále obsahu, najmä od tretích strán;

¹ V prílohe je uvedený zoznam relevantných dokumentov súvisiacich s danou problematikou (oznámenia EK, legislatívne akty, závery Rady atď.).

3. používanie digitálnych a online technológií zároveň predstavuje výzvu pre európske odvetvie tvorby obsahu a odvetvie jeho šírenia ako celok. Všetci aktéri musia prispôbovať svoje obchodné stratégie, nadobúdať nové zručnosti, rozširovať svoje znalosti, prehodnocovať štruktúru svojich organizácií a vyhodnocovať svoje modely financovania a výroby/šírenia. Väčšie využívanie údajov stále viac ovplyvňuje hodnotové reťazce na všetkých úrovniach. Tento vývoj má aj obrovský vplyv na očakávania a správanie používateľov;
4. digitálnu transformáciu výrazne formujú globálne online platformy. Najmä obchodné modely založené na algoritmoch tých online platforiem, ktoré ponúkajú kultúrny a tvorivý obsah vrátane mediálneho obsahu a ktoré sú založené na personalizovanom šírení obsahu a cieľenej reklame, vyvolávajú otázky, pokiaľ ide o transparentnosť, dezinformácie, pluralitu médií, zdaňovanie, odmeňovanie tvorcov obsahu, ochranu súkromia, podporu obsahu a kultúrnu rozmanitosť;
5. je vhodné zdôrazniť tieto politické priority programu Európskej únie:
 - A. Podpora rozmanitosti, viditeľnosti a inovácie
 - B. Vytvorenie rovnakých podmienok
 - C. Posilnenie dôvery v informácie a zdroje
 - D. Zlepšenie zručností a spôsobilostí
6. vzhľadom na uvedený vývoj a s prihliadnutím na záujmy občanov je potrebné, aby Rada zaujala komplexné stanovisko bez toho, aby boli dotknuté prebiehajúce rokovania o legislatívnych návrhoch a o ďalšom viacročnom finančnom rámci;

A. PODPORA ROZMANITOSTI, VIDITEĽNOSTI A INOVÁCIE

ZDÔRAZŇUJE, ŽE:

7. pluralita médií je dôležitá na zabezpečenie toho, aby občania mali prístup k širokej škále informácií a názorov. Cezhraničná spolupráca aktérov v mediálnom odvetví môže pomôcť dosiahnuť kritické množstvo a osloviť širšie publikum. Nadmerná koncentrácia v odvetví tvorby obsahu a odvetví jeho šírenia môže ohroziť prístup občanov k určitému obsahu;
8. digitálne technológie majú potenciál uľahčiť cezhraničný prístup k jazykovo rozmanitým médiám a ku kultúrnemu a tvorivému obsahu v Európe a mimo nej, napríklad prostredníctvom prekladu alebo titulkov. Platformy, ktoré sú aktívne v oblasti médií a kultúrneho priemyslu v Európe, môžu významne prispieť buď sprístupňovaním európskeho obsahu, alebo tým, že obsah budú sami poskytovať alebo že budú nový európsky obsah vytvárať;
9. revidovaná smernica o audiovizuálnych mediálnych službách (smernica o AVMS) je zameraná na ďalšie posilnenie podpory európskeho audiovizuálneho obsahu, najmä stanovením požiadaviek na podiel európskych diel v katalógoch na požiadanie a na viditeľnosť takýchto diel v rámci služieb na požiadanie. Podprogram MEDIA programu Kreatívna Európa je doplnkom smernice o AVMS, keďže podporuje šírenie a propagáciu inonárodných audiovizuálnych diel v celej Európe;
10. vhodné podporné nástroje na úrovni členských štátov a EÚ môžu zohrávať dôležitú úlohu pri digitálnej transformácii odvetvia tvorby obsahu a odvetvia jeho šírenia;
11. odvetvia výroby obsahu musia byť inkluzívne a mali by poskytovať rôzne uhly pohľadu s cieľom posilniť zviditeľnenie rozmanitého európskeho mediálneho, kultúrneho a tvorivého obsahu a osloviť širšie publikum;
12. organizácie verejnoprávnych médií musia zachovať vysokú a dlhodobú úroveň žurnalistickej kvality a investícií do vysokokvalitného európskeho obsahu a naďalej rozvíjať inovatívne spôsoby poskytovania tohto obsahu verejnosti;

VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY A KOMISIU, ABY V RÁMCI SVOJICH PRÍSLUŠNÝCH PRÁVOMOCÍ:

13. podporovali rozvoj konkurencieschopných európskych platforiem, ktoré poskytujú prístup k európskemu obsahu, a propagovali zriadenie a používanie online registra európskych filmov;
14. podľa potreby propagovali a podporovali iniciatívy a nerušivé nástroje, ktoré stimulujú objaviteľnosť a dostupnosť čo najširšieho spektra európskeho obsahu a diel vrátane obsahu z malých krajín a v menej rozšírených jazykoch, ako aj obsahu všeobecného záujmu;
15. podľa vhodnosti a možností uľahčovali spoluprácu medzi verejnoprávnymi médiami a súkromných médiami ako prostriedok, ktorý umožňuje európskym aktérom lepšie súťažiť s globálnymi aktérmi a zabezpečiť tvorbu európskeho obsahu a prístup k nemu v online prostredí;
16. uznali, že online platformy, rovnako ako všetci ostatní aktéri, musia konať v súlade s pravidlami a predpismi, ktoré platia v sektoroch trhu, na ktorom poskytujú svoje služby;
17. ďalej podporovali odvetvie tvorby obsahu a odvetvie jeho šírenia pri získavaní finančných prostriedkov a uznali úlohu koprodukcie. Ak je to vhodné a v súlade s právom Únie, k dynamickému európskemu priemyslu obsahu by mohol prispievať kombinovaný systém vládnych stimulov, súkromných zdrojov financovania (napr. rizikový kapitál, kolektívne financovanie) a financovania z verejných zdrojov;
18. propagovali inovačné prístupy v oblasti rozvoja publika a zvyšovali povedomie o význame dôveryhodného zhromažďovania a spracovania údajov, najmä pokiaľ ide o súlad s právnymi predpismi EÚ o ochrane údajov a súkromia, s cieľom lepšie pochopiť potreby a očakávania cieľových skupín a obohatiť proces tvorby;

19. zvyšovali sociálnu rozmanitosť v odvetví tvorby obsahu, zlepšovali rodovú rovnosť, pokiaľ ide o pracovné príležitosti, spravodlivé odmeňovanie a viditeľnosť, a podporovali nezávislý výskum vrátane pravidelného zhromažďovania porovnateľných údajov o pomere žien zapojených do procesu tvorby, výroby a šírenia;

VYZÝVA KOMISIU, ABY:

20. naďalej podporovala a pravidelne vyhodnocovala nezávislý nástroj monitorovania plurality médií na hodnotenie rizík, ktorým čelí pluralita médií v EÚ v digitálnom prostredí;
21. brala na vedomie rastúce úlohy online obchodných modelov tvorby obsahu a jeho šírenia a ich vplyv na pluralitu médií;

B. VYTVORENIE ROVNAKÝCH PODMIENOK

ZDÔRAZŇUJE, ŽE:

22. s cieľom čeliť výzvam plynúcim z digitálnej transformácie hospodárstva by sa malo systémom zdaňovania zabezpečiť, aby všetky spoločnosti platili spravodlivý podiel daní a aby globálne platili rovnaké podmienky;
23. stále prebiehajú diskusie a úvahy o tom, ako riešiť potreby budúceho ekosystému digitálnych médií a kultúrneho a tvorivého obsahu vrátane potrieb spotrebiteľov. Týka sa to najmä vhodného vymedzenia online trhov a zváženia nových potenciálne významných faktorov konkurencieschopnosti, ako sú napríklad veľké dáta (big data), algoritmy a umelá inteligencia;
24. rozsah pôsobnosti revidovanej smernice o audiovizuálnych mediálnych službách sa rozšíril tak, aby sa zabezpečilo, že kvalitatívne pravidlá týkajúce sa reklamy, ochrany maloletých pred škodlivým obsahom a ochrany širokej verejnosti pred nenávisným prejavom a kriminálnym obsahom sa vzťahujú aj na audiovizuálny obsah, ktorý sa šíri prostredníctvom platforiem na zdieľanie videí;

25. odvetvie tvorby obsahu potrebuje porovnateľné štatistiky a analýzu údajov;
26. existuje mnoho rôznych online platforiem, ktoré ponúkajú širokú škálu funkcií a služieb. Niektoré agregujú informácie a umožňujú vyhľadávanie, iné umožňujú prístup k obsahu a službám vytvoreným a/alebo prevádzkovaným tretími stranami, hostujú a indexujú ich, iné zase uľahčujú predaj tovaru a služieb (vrátane audiovizuálnych služieb). Môžu vykonávať viacero funkcií súčasne a môžu tiež obsah zoradovať alebo inak vplývať na prístup k nemu a jeho viditeľnosť;

VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY A KOMISIU, ABY V RÁMCI SVOJICH PRÍSLUŠNÝCH PRÁVOMOCÍ:

27. uznali dôležitosť diskusie o zdaňovaní digitálneho hospodárstva, ktorá prebieha v Rade;
28. podporovali spravodlivosť tým, že sa zabezpečí, aby online platformy dodržiavali zásady transparentnosti, pokiaľ ide o podmienky používania, informácie o konzumácii diel, ktoré šíria, parametre zaraďovania a postupy zoradovania a reklamné praktiky, ktoré sú vnorenou súčasťou ich služieb, bez toho, aby bolo porušené obchodné tajomstvo;
29. podporovali spravodlivé odmeňovanie v celom digitálnom hodnotovom reťazci;
30. pokračovali v práci na vytváraní podmienok, v ktorých európski tvorcovia obsahu vrátane kultúrnych a mediálnych odborníkov môžu zhodnotiť príležitosti, ktoré ponúka digitálne hospodárstvo.

VYZÝVA KOMISIU, ABY:

31. pokračovala vo svojom úsilí o zabezpečenie rovnakých podmienok v odvetviach európskeho obsahu, v ktorých pôsobia online platformy, pričom zohľadní konkrétne veľkosti a typy platforiem;
32. vzhľadom na vývoj v ekosystéme pre digitálne médiá a kultúrny a tvorivý obsah zvažila, ako sa vyhnúť akémukoľvek narušeniu hospodárskej súťaže;

33. pokračovala v diskusiách s členskými štátmi s cieľom zabezpečiť právnu istotu týkajúcu sa činností online platforiem v ekosystéme pre digitálne médiá a kultúrny a tvorivý obsah, okrem iného v súvislosti so smernicou o elektronickom obchode;

C. POSILNENIE DÔVERY V INFORMÁCIE A ZDROJE

ZDÔRAZŇUJE, ŽE:

34. vzhľadom na roztrieštené informačné priestory a hrozby pre národnú bezpečnosť zohrávajú profesionálne médiá kľúčovú úlohu v oblasti produkcie, šírenia a overovania informácií, a preto sú pre verejnú diskusiu nevyhnutné. V tejto súvislosti má aj naďalej kľúčový význam úloha nezávislých verejnoprávnych médií pri ochrane demokracie, plurality, sociálnej súdržnosti a kultúrnej a jazykovej rozmanitosti. Aj mnoho súkromných médií poskytuje obsah, ktorý je tiež vo verejnom záujme. V tejto súvislosti Rada zdôrazňuje aj význam mediálnej gramotnosti občanov a kritického posudzovania zdrojov a odkazuje na oznámenie Komisie o dezinformáciách;
35. pluralita médií, ktorá závisí od rôznych vlastníkov médií a rozmanitosti obsahu, ako aj od nezávislej žurnalistiky, je kľúčom k boju proti šíreniu dezinformácií a zabezpečeniu toho, aby európski občania boli dobre informovaní. Spolupráca a partnerstvá môžu mať pozitívny vplyv na aktérov v týchto odvetviach s ohľadom na hospodársku udržateľnosť a konkurencieschopnosť v globálnom kontexte;
36. pretože obsah sa čoraz viac šíri prostredníctvom online platforiem, Rada berie na vedomie úsilie Komisie v boji proti nezákonnému obsahu na internete a nezákonnému šíreniu obsahu;
37. na zabezpečenie profesionálnej a nezávislej žurnalistiky sú v meniacom sa mediálnom priestore nevyhnutné bezpečné pracovné podmienky pre novinárov;
38. oznamovatelia protispoločenskej činnosti zohrávajú dôležitú úlohu a umožňujú novinárom a nezávislým médiám, aby si plnili svoje úlohy verejných „strážnych psov“;

VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY A KOMISIU, ABY V RÁMCI SVOJICH PRÍSLUŠNÝCH PRÁVOMOCÍ:

39. posilňovali ekosystém európskych médií s cieľom zabezpečiť trvalo udržateľnú výrobu a viditeľnosť profesionálnej žurnalistiky ako prostriedku na posilnenie postavenia občanov, ochranu demokracie a účinný boj proti šíreniu dezinformácií;
40. zabezpečovali účinnú ochranu novinárov a iných mediálnych aktérov, ako aj ich zdrojov, okrem iného v oblasti investigatívnej žurnalistiky;
41. podporovali profesionálnu žurnalistiku v členských štátoch aj cezhraničnú žurnalistiku prostredníctvom rozvoja zručností, odbornej prípravy a vývojom nových technológií pre redakcie;
42. podporovali nezávislú žurnalistiku a chránili novinárov pred neprípustným ovplyvňovaním;
43. podporovali zákonné šírenie obsahu a zvažili dôležitosť zníženia nezákonného šírenia a neoprávneného využívania tvorivého obsahu;
44. zabezpečili zlepšenie prístupu k informáciám a ich voľný tok v prospech médií a verejnosti, čím sa zvýši transparentnosť verejnej správy a sloboda médií a posilní sa postavenie občanov, aby mohli využívať svoje právo na slobodu prejavu;

VYZÝVA KOMISIU, ABY:

45. naďalej podporovala projekty, ktoré monitorujú slobodu a pluralitu médií a poskytujú právnu a praktickú pomoc novinárom a mediálnym pracovníkom, ktorí sú v ohrození;
46. pokračovala v pravidelnom monitorovaní kódexu postupov o dezinformáciách a informovala členské štáty o účinkoch jeho vykonávania, a to najmä s ohľadom na voľby do Európskeho parlamentu v roku 2019;
47. zvyšovala transparentnosť a predvídateľnosť štátnej pomoci v súvislosti s digitálnymi médiami a kultúrnym a tvorivým ekosystémom a sprístupnila používateľsky ústretový online register s odkazmi na platné pravidlá štátnej pomoci a príslušnú judikatúru;

D. ZLEPŠENIE ZRUČNOSTÍ A SPÔSOBILOSTÍ

ZDÔRAZŇUJE, ŽE:

48. nový vývoj si vyžaduje nové schopnosti. Mediálna gramotnosť je rozhodujúcim faktorom pre používateľov aj tvorcov obsahu. Odborníci z priemyslu obsahu musia byť vybavení kombináciou tvorivých, digitálnych a podnikateľských zručností, ktoré im umožnia čo najlepšie využívať existujúce a nové technológie;

VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY A KOMISIU, ABY V RÁMCI SVOJICH PRÍSLUŠNÝCH PRÁVOMOCÍ:

49. propagovali a podporovali mediálnu gramotnosť a digitálnu gramotnosť s cieľom rozvíjať kritický prístup občanov k šírenému alebo propagovanému mediálnemu obsahu a podporovali ďalšie odborné vzdelávanie v oblasti médií a digitálnej gramotnosti medzi pracovníkmi v mediálnej oblasti;
50. prispôbovali programy odbornej prípravy, spôsobilosti a podpory tak, aby boli viac v súlade s používaním starých aj nových médií a technológií, ako sú zásady kvalitnej žurnalistiky, vizuálna gramotnosť, umelá inteligencia, technológia blockchainu, virtuálna realita a analýza dát. Zabezpečenie podmienok pre vysokokvalitný výskum médií aj žurnalistické vzdelanie sú rozhodujúcimi faktormi pre udržiavanie vysokej kvality európskeho mediálneho priestoru;
51. nadviazali štruktúrovaný dialóg so študentmi, s akademickými pracovníkmi a so zástupcami odvetvia s cieľom podporiť inovácie v odvetviach tvorby obsahu a využiť potenciál tvorivosti a kultúrnej rozmanitosti pre inovácie.

VYZÝVA KOMISIU, ABY:

52. zlepšovala mediálnu gramotnosť podporou vzdelávacích iniciatív zameraných na študentov aj odborných pedagógov a iných odborníkov, ako sú knihovníci a novinári, ako aj prostredníctvom cielených kampaní na zvyšovanie povedomia v rámci občianskej spoločnosti.

Záverý Rady

- Závery Rady o európskej audiovizuálnej politike v digitálnej ére, 25. 11. 2014 (Ú. v. EÚ C 433, 3.12.2014, s. 2).
- Závery Rady o presahovaní oblasti kultúry a tvorivej oblasti s cieľom podnecovať inováciu, hospodársku udržateľnosť a sociálnu inklúziu, 27. 5. 2015 (Ú. v. EÚ C 172, 27.5.2015, s. 13).
- Závery Rady o rozvoji mediálnej gramotnosti a kritického myslenia prostredníctvom vzdelávania a odbornej prípravy, 14. 6. 2016 (Ú. v. EÚ C 212, 14.6.2016, s. 5).
- Závery Rady o podpore prístupu ku kultúre prostredníctvom digitálnych prostriedkov so zameraním na rozvoj publika, 12. 12. 2017 (Ú. v. EÚ C 425, 12.12.2017, s. 4).

Legislatívne akty

- Smernica Európskeho parlamentu a Rady o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode (smernica o elektronickom obchode), 8. 6. 2000, 2000/31/ES.
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti, 22. 5. 2001, 2001/29/ES.
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb (smernica o audiovizuálnych mediálnych službách), 10. 3. 2010, 2010/13/EÚ.
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovuje program Kreatívna Európa (2014 až 2020), 11. 12. 2013, č. 1295/2013.

Oznámenia a odporúčania Komisie

- Oznámenie Komisie Stratégia pre jednotný digitálny trh v Európe, 6. 5. 2015, COM(2015) 192 final.
- Oznámenie Komisie s názvom Online platformy a jednotný digitálny trh. Príležitosti a výzvy pre Európu, 25. 5. 2016, COM(2016) 288 final.
- Oznámenie Komisie s názvom Boj proti nezákonnému obsahu na internete – Zvyšovanie zodpovednosti online platforiem, 28. 9. 2017, COM(2017) 555 final.
- Odporúčanie Komisie o opatreniach na účinný boj proti nezákonnému obsahu na internete, 1. 3. 2018, EÚ(2018) 334 final.

- Oznámenie Komisie s názvom Umelá inteligencia pre Európu, 25. 4. 2018, COM(2018) 237 final.
- Oznámenie Komisie s názvom Boj proti dezinformácií na internete: európsky prístup, 26. 4. 2018, COM(2018) 236 final.
- Oznámenie Komisie s názvom Nová európska stratégia pre kultúru, 22. 5. 2018, COM(2018) 267 final.

Medzinárodné dohody

- Dohovor UNESCO o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov, 20. 10. 2005.

